

Міжнародна науково-практична конференція факультету дизайну і реклами КНУКіМ

Міністерство освіти України
Міністерство культури України
Київський національний університет культури і мистецтв
Vytautas Magnus University
Timis Country Youth Foundation
Київський університет культури
Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка
ГО Design4Ukraine
Національна Спілка художників України
Спілка дизайнерів України
ГО «АртМіст»

ДИЗАЙН ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: НАУКА, ОСВІТА, ПРАКТИКА

30 квітня 2026

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ

КИЇВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ
І МИСТЕЦТВ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Міжнародна науково-практична конференція

ДИЗАЙН ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: НАУКА, ОСВІТА, ПРАКТИКА

30 квітня 2026

УДК 7.012:37:005.412](082)
Д448
Затверджено засіданням Ради
Факультету дизайну і реклами
Протокол № 10 від 25.05.2026
Рекомендовано до друку
рішенням Вченої ради Київського
національного університету
культури і мистецтв (Протокол
№16 від 11.06.2026 р.)

Дизайн для сталого розвитку: наука, освіта, практика: матеріали Міжн. наук.-практ. конф., м. Київ, 30 квітня 2026 р. /М-во освіти і науки України, Київ, нац. ун-т к-ри і мист. Київ : Видавничий центр КНУКіМ, 2026. 318 с.

Матеріали публікуються за оригіналами, які представлені авторами. Передбачено оформлення списку бібліографічних посилань згідно з офіційно затверджених стилів

Відповідальний за випуск: Удріс-Бородавко Н. С.

Верстка: Ю. Панасенко, А. Гусарова, А. Бевз, М. Лишенко, К. Кримовська.

© Автори публікацій, 2026
© Київський національний університет культури і мистецтв, 2026

Євгеній Верезомський *8* **ЕВОЛЮЦІЯ ВІЙСЬКОВИХ ШЕВРОНІВ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ: ІСТОРИКО-ДИЗАЙНЕРСЬКИЙ АНАЛІЗ**.....225

Віктор Бушиков
СЕМІОТИЧНІ РІВНІ РУХУ В БРЕНД-КОМУНІКАЦІЯХ GOOGLE, IBM І MICROSOFT 232

Наталія Володкіна, Олексій Дубовий
ВІЗУАЛЬНІ ЗАСОБИ КОМУНІКАЦІЇ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ЖИТЛОВОГО ПРОСТОРУ.....237

Олексій Дубовий, Роман Холоденко
РІЗНОВИДИ КВІТНИКІВ У ЛАНДШАФТНОМУ ДИЗАЙНІ ПАРКІВ М. ІРПІНЬ І ШЛЯХИ ЇХНЬОЇ ОПТИМІЗАЦІЇ 242

Лілія Журавель-Змєєва, Дарина Кушнір
РИСИ МЕТАМОДЕРНІЗМУ У СУЧАСНОМУ КОМЕРЦІЙНОМУ ГРАФІЧНОМУ ДИЗАЙНІ.....247

Ольга Поберій
ГЕНЕЗИС ВІЗУАЛЬНИХ КОДІВ ЧОРНОБИЛЯ В

УКРАЇНСЬКІЙ ФІЛАТЕЛІЇ.....253

Пантелеймон Куріленко, Раддаміла Косаревська
СЕМІОТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ПРЕД МЕТНО-ПРОСТОРОВОГО СЕРЕДОВИЩА ПРАВОСЛАВНОГО ХРАМУ 259

Рада Михайлова, Анастасія Ланге
ФІРМОВИЙ СТИЛЬ ЯК ВИРАЗ ВІЗУАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ТАТУ-СТУДІЇ.....263

Вікторія Мулкохайнен, Євгеній Шульга
ВІЗУАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОЇ АНІМАЦІЇ В ЯПОНСЬКІЙ КУЛЬТУРІ.....270

9 **Дар'я Ніка**
ВПЛИВ ГЛОКАЛІЗАЦІЇ НА ВІЗУАЛЬНЕ ЗОБРАЖЕННЯ МІФОЛОГІЧНИХ ОБРАЗІВ СЛОВ'ЯНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ.....275

Богдан Сковронський
ПРОСТІР ІНТЕР'ЄРУ ЯК ФЕНОМЕН СИНТЕЗУ ВІДЧУТТІВ: ТІЛЕСНІСТЬ, ОБРАЗНІСТЬ І МОДЕЛІ ПРОСТОРОВОГО ПЕРЕЖИВАННЯ.....280

Олексій Чекаль
ЕВОЛЮЦІЯ ШРИФТОВОГО МИСЛЕННЯ ВАСИЛЯ ЄРМІЛОВА: ВІД СКОРОПИСНОЇ ТРАДИЦІЇ ДО КОНСТРУКТИВІСТСЬКОГО ГРОТЕСКУ.....287

Максим Максимов
ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ СТАЛОГО ДИЗАЙНУ В УКРАЇНІ ЧЕРЕЗ НОВУ МОДЕЛЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ДИЗАЙНУ СЕРЕДОВИЩА 296

Іванна Кравчишин, Наталя Удріс-Бородавко
«БУДЬМО ТОЛЕРАНТНИМИ»: СОЦІАЛЬНА ІНІЦІАТИВА ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ З ЛЮДЬМИ З ІНВАЛІДНІСТЮ 301

Ольга Школьна
ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ СТАЛОГО ДИЗАЙНУ В УКРАЇНІ ЧЕРЕЗ НОВУ МОДЕЛЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ДИЗАЙНУ СЕРЕДОВИЩА 311

Список бібліографічних посилань:

Громадська спілка «Ліга сильних» (2023). Сприйняття людей з інвалідністю в Україні [Дослідження]

Дерман Л. М., Власик Р.І. (2023, 28 червня). Репрезентація образу людей з інвалідністю в рекламі XXI століття. Культуро логічний альманах (вип. 1, с. 114–120). Видавничий дім «Гельве тика» https://doi.org/10.31392/cult.alm.2023.1.15

Шульська Н. М., Зінчук Р. С., Гундерук О. О. (2024). Образ людини з інвалідністю в українському медіапросторі: особли вості номінації і журналістська етика. Вчені записки Таврій ського національного університету імені ВІ Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. (вип. 2. том 35 (74) № 2. с. 217-222). Видавничий дім «Гельветика».

ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ФАКУЛЬТЕТУ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ КИЇВСЬКОГО СТОЛИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Ольга Школьна
ORCID 0000-0002-7245-6010
доктор мистецтвознавства,
професор,
Київський столичний університет
імені Бориса Грінченка,
М. Київ, Україна

Ключові слова: Факультет образотворчого мистецтва і дизайну, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, мистецька освіта.

Сьогодні мистецька і дизайн-освіта в Україні стрімко розвивається. Якщо мистецтвознавча школа, по суті, складалася в нас з часу 1960-х–1970-х років, то і дизайн-сфера набула після значної перерви від «Перебудови мистецьких об'єднань» 1932 р. свого повноцінного розвитку теж від 1960-х–1970-х років. Тобто і мистецтвознавство, і дизайн у нашій країні мають сталий розвиток упродовж останніх лишень 60-ти – 70-ти років і є досить молодими, порівняно з іншими, галузями знань.

Приміром теорію дизайну, за останні 30 років разів п'ять переглядали – йому відводили спочатку галузь в середині декоративного мистецтва (навіть, виходячи з шифрів наукових робіт). Потім пробували з'єднати з технічною естетикою, де також не змогли вмістити суть креативних явищ у «прокрустове ложе» окремого напрямку філософії. Пізніше намагалися усукупнити з архітектурою в одній площині (що є справедливим лиш для

дизайну середовища). Надалі нарешті вивели формулу, що дизайн виокремлюється як самостійна складова, що межує із напрям ками образотворчого, декоративного мистецтва. І насамкінець

– вивели його в окрему галузь мистецтвознавства (за шифром). Перелічені спроби ідентифікації дизайну як значного мистець ко-проєктного феномену часто відбивалися і в назвах окремих кафедр відповідного профілю, цілих факультетів та інституцій,

що творчо адаптувалися під запити і потреби суспільства у ньому. Зокрема столиці України. Одним із таких маркерів різноманітних трансформацій у часі, історія якого є пізнавальною і показовою до певної міри з точки зору вивчення еволюції дизайн-освіти, став окремий структурний підрозділ чільного муніципального, метрополітен-факультету Університету імені Бориса Грінченка. Так, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, що нині належить до провідних муніципальних закладів вищої освіти України, і підпорядковується КМДА, є одним з найдав ніших закладів гуманітарної освіти найбільшого міста України. Його історія започаткування сягає року волі від кріпацтва, коли вперше в Україні у Києві було проведено з'їзд учителів та дослід ників природничих наук. До цієї події приурочено проведення короткострокових педагогічних курсів, зорієнтованих, насам перед, на потреби гуманітаріїв. Згідно «Літопису» КСУБГ, вже 1863 р. дані курси продовжили з огляду на велику потребу в них у населення Наддніпрянщини.

1874 р., коли у Києві було засновано сталі педагогічні курси, де здійснювалася підготовка вчителів, видано відповідний Циркуляр, що пропонував попечителям різних навчальних округів (повітів) долучатися до такого досвіду. І хоч за 2 роки вийшов таємний Емський указ, інституція вже до того часу набула свого вектору розвитку – з орієнтацією на Шевченкове слово і власну культур-

но-освітню традицію стольного града Києва, що мала європей ський рівень ще за часів князів Володимира і Ярослава, потім доби Київської метрополії, київських війтів й гетьманів України. З 1886 р. крім короткострокових, було також запроваджено літні курси для вчителів, які, по суті, стали прообразом сучасних курсів підвищення кваліфікації.

До початку XX ст. за 40 років діяльності був накопичений великий методичний досвід, який ліг в основу створення на базі

курсів Київської церковно-учительської школи 1903 р. під керів ництвом Василя Липківського, ревним поборником українізації церковного мистецтва та звільнення його від пластів імперських нашарувань. У сфері гуманітарного знання Києва, що спиралася на досягнення іконописної й архітектурної шкіл міста, зокрема Києво-Печерської лаври та Києво-Могилянської академії, почалася емансипація до духовної і культурної ідентичності українців.

Підхоплені ідеї українізації суспільства Б. Грінченком надалі стали засадничими під час реорганізацій закладу доби національно-визвольних змагань. 1917 р. його перейменували на Київську українську учительську семінарію, що з 1918 р. отримала присвячення подвижнику української літературної мови й освіти Борису Грінченку. Упродовж 1920-х інституція неодноразово змінювала назву й інфраструктуру: спочатку її перетворили на Київську педагогічну школу імені Б. Грінченка (1920 р.), надалі у Київські трирічні курси Б. Грінченка (врешті злили в єдине ціле з Триріч ними пед. курсами імені К. Ушинського 1922 р.). 1925 р. новий статус – Педагогічного технікуму імені Б. Грінченка. Відповідно до трансформацій освітньої системи 1937 р. заклад знов набув назву Педагогічної школи.

01 червня 1939 р. – новий етап діяльності як Київський міський інститут удосконалення вчителів, що 1941 р. тимчасово припинив

роботу через окупацію. 1943 р. діяльність установи було поновлено. За 20 років на його базі започатковано Київське міське педагогічне училище, яке 1979 р. отримало спочатку №1, а 1985 перейменоване на Київське педагогічне училище №3.

1988 р. при Київському міському інституті удосконалення вчителів започатковано Київський міжрегіональний інститут удосконалення вчителів м. Києва і Київської області. Паралельно Київському педагогічному училищу №2, започаткова

ному 1979 р., 1992 р. присвоєно ім'я К. Д. Ушинського, а на базі Київського міського педагогічного училища №1 1993 р. уфундовано Педагогічний коледж при Київському університеті імені Тараса Шевченка. Тоді ж Київському міжрегіональному інституту удосконалення вчителів присвоєно ім'я Б. Д. Грінченка. 1994 р. на базі третього Київського педагогічного училища утворено Київський міський педагогічний коледж.

Паралельно на базі Київського міжрегіонального інституту удосконалення вчителів на початку 1990-х років зріла ідея відбрунькування кафедри психології (рисунок і живопис), надалі – образотворчого мистецтва, яка врешті 1995 р. була утворена зусиллями чотирьох людей: художника-ініціатора М. Солом'яного, Г. Задніпряного, С. Брика, В. Шпортька. З 01.09.1999 кафедра набула назви естетичного виховання, тоді її очолила Е. Бєлкіна, котра згодом працювавла проректором з наукової роботи та проректором з гуманітарних питань і виховної роботи. Початково вона знаходилася у приміщенні на П. Тичини, 17 потім її перевели у приміщення дитсадка поруч, а від 2007 р. вона набула самостійного вигляду у стінах приміщення на бул. О. Давидова (нині – бул. І. Шамо, 18/2). У цей час мистецько-педагогічне спрямування установи було зорієнтоване на дошкільну освіту.

Від 2002 року Київського міжрегіонального інституту удосконалення вчителів у Київський міський педагогічний університет імені Бориса Грінченка. 03.03.2003 р. кафедра була перейменована на кафедру образотворчого мистецтва. З 2007 по 2011 рр. кафедру образотворчого мистецтва очолювала кандидат педагогічних наук, доцент Е. Бєлкіна. 02.01.2008 р. кафедру реорганізовано у кафедру образотворчого мистецтва та дизайну. До 2009-го тривала докорінна реорганізація закладу. 05.02.2010 р. заклад було переіменовано на Київський університет імені Бориса Грінченка.

У цей час відбулася переорієнтація мистецької освіти закладу на середні навчальні заклади та заклади вищої освіти з кваліфікацією «художник-викладач». У першому складі кафедри працювали Н. Прохорова, М. Скочок, І. Мовчан, В. Кальненко, Л. Волкова, у другому – В. Михалевич, В. Хижинський. У третьому працюють О. Крюк, О. Попінова, Н. Полтавець, О. Принцевська, Л. Бернат, О. Ковальчук, І. Ситник, Д. Качуровська, О. Малинка.

З 2010 р. у структурі закладу виокремилося 6 факультетів, де мистецька освіта спочатку була частиною Інституту психології та соціальної педагогіки. Тогоріч заклад набув IV рівень акредитації. Протягом 2013 було створено Інститут мистецтв, який очолив кандидат історичних наук К. Бацак. 01.03.2014 р. кафедру образотворчого мистецтва та дизайну Інституту мистецтв перейменовано у кафедру образотворчого мистецтва.

2014 р. було відкрито навчально-виробничі творчі майстерні ювелірного мистецтва і кераміки при кафедрі образотворчого мистецтва і дизайну Інституту мистецтв. До кафедри образотворчого мистецтва прийшли працювати упродовж 2010-х рр. визначний художник-монументаліст та емальєр, заслужений художник України О. Бородай, заслужена художниця України

(від 2016 р. – народна) А. Буйгашева, заслужений художник України А. Крюкова, кандидат мистецтвознавства О. Коновалова, доктор філософських наук – Ю. Афанасьєв (зав. кафедри ОМ упродовж 2012–2014 рр., зав. кафедри дизайну від 2014 до 2017 рр.). 2015 р. завідувачем кафедри ОМ була доктор мистецтвознавства Т. Кротова, працювала кандидат мистецтвознавства А. Варивончик. Надалі завідувачем кафедри ОМ 2 роки була доктор мистецтвознавства Ю. Романенкова.

Упродовж 2013 р. кафедру було розділено на дві частини й утворено кафедру дизайну (спеціалізація від середини – кінця 2010-х рр. – графічний дизайн на бакалаврському і магістерському рівнях, від 2024 р. також на магістратурі – територіальна

айдентика). 2016 р. в Інституті мистецтв відкрито аспірантуру за напрямком 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. 2017 кафедру ОМ очолила доктор мистецтвознавства О. Школьна, з цього часу почала формуватися на Факультеті велика наукова школа. 2023 р. від кафедри образотворчого мистецтва, яку знов розділили навпіл, виокремлено кафедру декоративного мистецтва і реставрації (з ОНП бакалаврату «Етноцифрове мистецтво»).

2023 р. рішенням Київської міської ради офіційну назву змінено на «Київський столичний університет імені Бориса Грінченка», що від 1 січня 2024 р. було відображено у назві і статуті установи.

Отже, основою Факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського столичного університету стала кафедра образотворчого мистецтва та дизайну, створена 1995 р. початково під назвою кафедри психології (рисунку і живопису). За 30 років діяльності Факультет став одним з провідних центрів художньо-мистецької освіти Києва в галузі мистецтва і дизайну,

де академічна художня освіта поєднується з сучасними креативними практиками і проєктуванням. Головами ДЕК в різні роки на кафедрі образотворчого мистецтва (образотворчого мистецтва і дизайну) були А. Чебикін, М. Титов, В. Бистряков, О. Роготченко, Т. Кротова, на кафедрі дизайну – М. Селівачов, А. Пучков.

Список бібліографічних посилань:

1. Архів кафедри образотворчого мистецтва Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.
2. Архів О. Школьної.
3. Літопис Університету. URL: kubg.edu.ua/prouniversitet (дата

звернення: 25.05.2026).

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Міжнародна науково-практична
конференція

**ДИЗАЙН ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ:
НАУКА, ОСВІТА, ПРАКТИКА**

30 квітня 2026 року
Київ, Україна

Відповідальний за випуск
Наталя Удріс-Бородавко

Комп'ютерна верстка:
Юлія Панасенко
Амілі Гусарова
Альона Бевз
Марія Лишенко
Ксенія Кримовська

Дизайн знаку конференції
Іванна Кравчишин

Підписано до друку 11.06.2026 р

Видавничий центр КНУКіМ Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 4776 від 09.10.2014